

Speelplan

Sportpartij Groningen

Naar vitale lokale gemeenschappen, tweebenig stadsbestuur en een betekenisvolle economie voor de stadsregio.

Groningen, juli 2018

Woord vooraf

Aan politiek liggen waarden en beginselen ten grondslag. Dit is ons partijprogramma. In sporttermen spreken we van 'speelplan'. Het vormt de basis voor al ons politieke handelen en beleid. Met de kracht van sport als inspiratiebron gaan we handen en voeten geven aan een nieuw politiek verhaal voor de stad Groningen. Dwars door de scheidslijnen van de gevestigde politiek heen.

Ons programma bestaat uit drie samenhangende delen. Allereerst formuleren we onze principiële *uitgangspunten*. Ze beschrijven het 'hogere doel' dat we met de sportpartij uiteindelijk voor ogen hebben. Onder het kopje *standpunten* bespreken we langs welke beleidslijnen we de komende jaren concreet aan de slag gaan. Niet de geijkte gemeentelijke beleidsterreinen, maar de voor de nabije toekomst belangrijke maatschappelijke vraagstukken staan daarbij centraal. Onder *Speerpunten* tenslotte geven we de onderwerpen en actielijnen weer voor de komende verkiezingscampagne.

Uitgangspunten

"Sport is een methode om het lichaam, inzicht in de situatie, teamwork en doorzettingsvermogen te oefenen. Sport is tevens een oefening in samenwerking en eerlijke competitie. In onze tijd is het 'sportmodel' hét organiserend principe voor veel meer dan alleen een paar wedstrijdje. Sporttermen doordringen alle levenssferen. Van alle zingevingsprogramma's heeft sport zonder enige twijfel de grootste maatschappelijke impact".

RENÉ GUDE

#01 Sport is van onmisbaar belang voor iedereen

Net als gezondheid en geborgenheid is sport een onmisbare basisbehoefte. Het is meer dan regelmatige lichaamsbeweging of een leuke vrijetijdsbesteding. Sport is gegrond in onze aangeboren neiging tot spelen die we met alle zoogdieren delen. Deze diepgewortelde zijswijze ontwikkelde zich vervolgens tot een sociale activiteit in een 'eigen' wereld met specifieke gedragsregels en waarden. In de kern worden op vrijwillige basis activiteiten verricht en (fysieke) inspanningen gevraagd om 'onnodige obstakels' te overwinnen. Al dan niet in competitie met anderen.

De zogeheten moderne (competitie)sport was ruim honderd jaar geleden nog het bevoorrechte speelveld van slechts enkele gegoede burgers. Dat is in de loop der tijd aanzienlijk veranderd. Tegenwoordig zijn grote groepen mensen bij allerlei vormen van - ook niet-competitieve - sportactiviteiten betrokken. Als deelnemer, als toeschouwer, als organisator, als trainer-coach of als ondernemer: sport in de ruimste zin van het woord vervult een betekenisvolle rol in het dagelijks leven van menig Groninger. Dit juichen we van harte toe en willen we graag op een democratische wijze verder ontwikkelen.

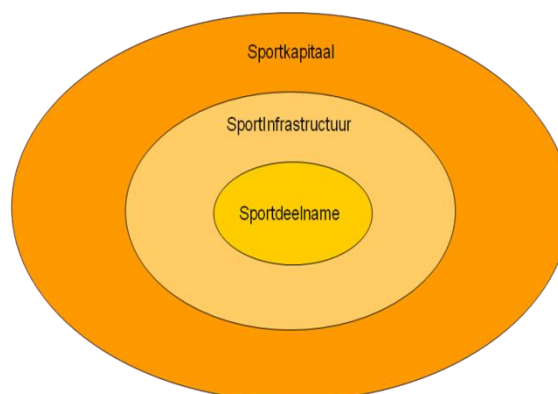
Samen gaan we de komende tijd als sportpartij rondom de plekken waar stadgers wonen, spelen, studeren, werken en recreëren de leefomgeving en de leefstijl op een positieve wijze 'versporten'.

We beschouwen sportdeelname als een grondrecht voor iedereen. Voor de ontwikkeling van vitale burgers en gemeenschappen zijn de kernwaarden van sport naar onze overtuiging een onmisbaar basisgoed. Nu en in de toekomst.

#02 De kracht van sport optimaal benutten

In de loop der tijd is de moderne sport opgeschoven van 'belangrijke bijzaak' naar het centrum van het maatschappelijk leven. Sport en samenleving zijn nauw met elkaar verbonden. Belangrijke maatschappelijke vraagstukken als globalisering en individualisering of discriminatie en armoede manifesteren zich op specifieke wijze in de sport. Omgekeerd betekent investeren in sport dat de gehele samenleving er in zekere zin beter van wordt. De volksgezondheid, de onderlinge verbondenheid, het geloof in eigen talent en de nationale trots bij sportsuccessen bijvoorbeeld worden door sportactiviteiten en sportprestaties in positieve zin beïnvloed.

De (verander)kracht van de sportwereld als eigentijdse microsamenleving bevindt zich op drie met elkaar samenhangende niveaus:

De kern wordt gevormd door de sportdeelname. De mate van voldoening of plezier en de positieve gezondheidseffecten die individuen (kunnen) ervaren bij actieve dan wel passieve sportparticipatie staat op dit microniveau centraal. Rondom deze kern bevindt zich de sportinfrastructuur. Deze bestaat uit een complex van organisaties, accommodaties en activiteitenprogramma's. Op dit meso niveau van de fysieke en sociale (leef)omgeving is de aanwezigheid van passende en duurzame sportvoorzieningen van grote betekenis. Het overkoepelende macroniveau tenslotte herbergt het zogeheten sportkapitaal. Hier draait het met name om de maatschappelijke impact die sport kan hebben voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Onder meer de economische waarde van sportevenementen en de publieke gezondheidswinst van een duurzaam actieve leefstijl (*healthy ageing*) zijn op dit niveau van belang.

Met het gebruik van de kracht van sport als inspiratiebron en hefboom willen we, voor alle betrokkenen op meerdere niveaus van de (lokale) sportwereld, waarde creëren en delen.

#03 De gemeenschapskracht binnen de lokale samenleving versterken

Op het voetbalveld zijn tweebenigen sneller in hun handelen, creatiever in het maken van combinaties en succesvoller in het scoren vanuit meerdere posities. Op het politieke speelveld is dat niet veel anders. Ook daar maakt tweebenig én/én - optreden het verschil.

Wij zijn voorstanders van een sterke tweebenige lokale democratie. En gericht op representatie van de kiezers én ruimte maken voor rechtstreekse inbreng van inwoners van onderop bij de aanpak van bepaalde vraagstukken. Met onze beweging staan we met één been midden in de samenleving en met het andere in het (partij)politieke krachtenveld.

We streven naar een lokale samenleving met vitale gemeenschappen die over de nodige gemeenschapskracht beschikken. We kiezen nadrukkelijk voor 'vergemeenschappelijking' van de marktsector en de rol van de overheid. Burgers dienen zoveel mogelijk hun eigen doe-democratie zelf te organiseren. De overheid participeert en stuurt afhankelijk van de situatie hooguit bij.

Vitale functies als gezondheid, veiligheid, zorg voor elkaar én de omgeving zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de kwaliteit van samenleven in een wijk of buurt(gemeenschap). Sportverenigingen zijn mooie voorbeelden van hoe zelfwerkzaamheid, eigenaarschap, gezamenlijke verantwoordelijkheid en besluitvorming de vitaliteit van de democratische samenleving van onderop kan versterken.

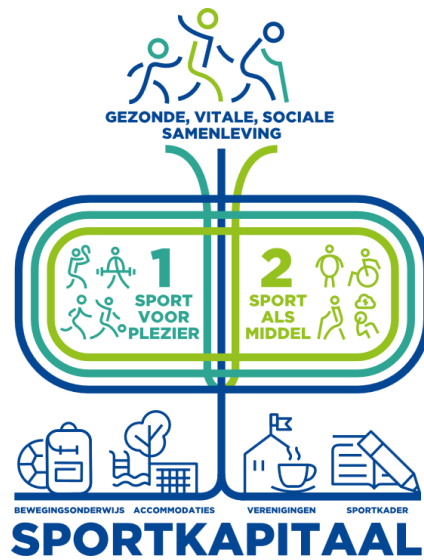
Met de (in)formele democratie van de sportvereniging als inspirerend voorbeeld gaan we de zelforganisatie en de gemeenschapskracht van (mede)burgers nieuw leven inblazen.

#04 Slimme en vitale stadsregio

De digitalisering van de samenleving is in volle gang. Op allerlei gebieden neemt het gebruik van *smartphones, apps, wearables* en internettechnologieën hand over hand toe. Een toenemend aantal stadsbestuurders zien 'dataficering' als de sleutel tot het aanpakken van complexe lokale samenlevingsproblemen. Niet alleen verkeersstromen en de energie- en watervoorziening, ook de veiligheid van woonbuurten en de gezondheidszorg van verschillende bevolkingsgroepen kunnen met behulp van interactieve software en gecomputeriseerde informatieverwerking zeker gestroomlijnd worden. Ook in Groningen zal het (groot)stedelijke leven steeds meer gevat kunnen worden in zinvolle data. In dat opzicht is het uitgroeien tot een 'smart city' een lovenswaardig streven. We streven evenwel naar een gebiedsontwikkeling nieuwe stijl. Een vitale stadsregio met een eigen identiteit waar het gaat om duurzame ontwikkeling van stad en ommeland. Vernieuwing is meer dan een technologische kwestie. In de stadsregio van morgen staan wat ons de betreft de bewoners centraal. Met behulp van technologische innovaties en de opkomst van mobiele media en platformtechnologie willen we bewerkstelligen dat de burgers zich zo veel mogelijk zelfstandig organiseren in netwerken en vitale gemeenschappen en van daaruit op zoek gaan naar een kwalitatief 'beter leven'. Een uitnodigend bestuur voorziet in een toekomstbestendige infrastructuur. Slimme bewoners geven langs de weg van burgerparticipatie mede vorm aan de toekomst van de stadsregio.

Een vitale stadsregio is een plek waar burgers uitgekend gebruik maken van moderne digitale technieken en daarmee de onderlinge verbinding en de samenredzaamheid van de onderscheiden lokale gemeenschappen versterken.

Standpunten

Tweesporenbeleid: sport als doel en sport als middel

Van oudsher is het gemeentelijk beleid gericht op (verbetering van) de kwaliteit van de lokale sportvoorzieningen en sportdeelname. Meer en meer echter wordt de sportwereld ook ingezet als middel om op andere beleidsterreinen dan die van sport doeleinden na te streven en/of opbrengsten te behalen. De sportwereld kan dus zowel als beoogd doel en als beleidsmiddel fungeren. Voor de ontwikkeling en uitvoering van dit tweesporenbeleid bestaat geen wettelijk voorgeschreven kader. De Gemeente heeft dan ook de -democratisch gecontroleerde- vrijheid om in de beleidspraktijk met de 'kracht van sport' te experimenteren. Vrijwel alle beleidsdomeinen -van ruimtelijke ordening en economie tot gezondheidszorg, welzijn en het sociale domein- hebben raakvlakken met sport. Gemeentebesturen dienen ons inziens daarom op het gebied van sport naast sportspecifiek tevens integraal sportoverstijgend beleid te voeren. Met het oog hierop dient de Gemeente Groningen een procesregie rol te vervullen ten aanzien van de afstemming met andere beleidsterreinen en dossiers. In het verlengde hiervan zullen we als De Sportpartij van Groningen actief de samenwerking opzoeken met de betreffende belanghebbenden en met mogelijke samenwerkingspartners binnen de te onderscheiden maatschappelijke gebieden en beleidsdomeinen.

Beleidslijn I: 'Schoolgaande jeugd en studerenden volop in beweging'

We willen bij alle jongeren het vermogen tot sportdeelname (= het persoonlijke sportkapitaal) en de actieve sportparticipatie bevorderen en bij kansarme groepen extra stimuleren.

Onnodig stilzitten en bewegingsarmoede dient voorkomen en/of tegengegaan te worden. We streven naar minimaal 1 uur per dag matig intensief en gevarieerd sporten voor alle 4-18 jarigen. Aan de wekelijkse sportieve training en opvoeding dient een verantwoord en deskundig begeleid *sport - & beweegprogramma* ten grondslag te liggen. Bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van deze leeftijdsspecifieke programma's spelen diverse *lokale sportaanbieders* en begeleiders een samenhangende en elkaar aanvullende rol.

De gemeente faciliteert en monitort de voortgang en de kwaliteit van de beoogde *sportloopbaan* ontwikkeling van jongeren aan de hand van de voor Noord Nederland uitgewerkte '*sporting capital*' theorie van verandering.

Zo wordt binnen de basisschoolperiode naast de voorgeschreven kerndoelen van het bewegingsonderwijs door ieder kind tevens het complete ZwemABC diploma behaald. Aan het eind van het voortgezet onderwijs beschikken de leerlingen over meer dan voldoende '*sporting capital*' als basis voor de realisatie van positieve gezondheidvaardigheden en een *levenslange sportloopbaan*. Samen met de studentensportstichting ACLO willen we Groningse schoolsportactiviteiten/-evenementen ontwikkelen waaraan zowel leerlingen uit het voortgezet onderwijs als studenten kunnen deelnemen.

Beleidslijn II: 'Leeftijd- en beweegvriendelijke wijken inrichten'

We maken ons sterk voor het (her)inrichten van beweegvriendelijke en levensloopbestendige stadsdelen, buitendorpen en wijken.

In de directe woon- en leefomgeving van de stadsbewoners creëren we '*prettige plekken*'. Openbare ruimten waar het voor jong en oud (sociaal) veilig en goed toeven is. Uitnodigende en gevarieerde (groene) plekken waar je kunt genieten van buitenspelen, wandelen of fietsen. Al dan niet gebruik makend van voor jongeren en volwassenen speciaal ingerichte *beweegroutes en sportveldjes*. De midden in de buurt gevestigde sportvoorzieningen versterken bovendien het elkaar ontmoeten van buurtgenoten en de samenhang in de betreffende woonwijk.

Bij prettig ouder worden hoort dat burgers steeds meer verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen welbevinden. De gemeentelijke overheid betreft - mede in het kader van de omgevingswet - bewoners intensief bij het (opnieuw) vorm en inhoud geven aan de begaanbaarheid van de openbare ruimte in de buurt en bij positieve *contacten tussen de (verschillende) generaties* buurtgenoten. De kracht en kennis die in de (buurt)gemeenschappen schuilgaan worden bewust ingezet om aan het '*sociale kapitaal*' van de leefomgeving een leeftijdsvriendelijke invulling te geven. Al doende streven we naar levensloopbestendige leefgebieden waar mobiliteit, sociaal-culturele participatie, sportief bewegen en voorzieningen op het gebied van zorg en gezondheid net als de mensen *met elkaar verbonden* zijn en blijven.

Beleidslijn III: 'De hoofdstad voor de metropoolregio Noord- Nederland'

We gaan de sportsector inzetten als veranderversneller voor de transitie naar een duurzaam ondernemende metropoolregio Noord- Nederland met Groningen als (inter)nationaal erkende hoogwaardige sporthoofdstad.

Een regionaal knooppunt voor geheel Noord Nederland en met een (inter)nationale uitstraling. In potentie is Groningen zo'n stad. In de overgangperiode van het fossiele gastijdperk naar een toekomstbestendige duurzame samenleving is de tijd rijp voor ingrijpende veranderingen. De oude politiek-maatschappelijke orde is niet meer van deze tijd. Ze is te bureaucratisch, te veel gericht op (financieel) rendement, te afstandelijk en vooral niet menselijk genoeg. Na de herindeling met Haren en ten Boer wil het als kool groeiend Groningen met behoud van de eigen 'noordelijke' identiteit (betrouwbaar, nuchter, trots) vooruit naar een duurzame nieuwe economische orde en een door gemeenschappelijke waarden gedreven regionale- en stadsontwikkeling. Op meerdere beleidsterreinen is daarom een ingrijpende denkomslag nodig. Met de dwars door diverse beleidssectoren heen snijdende sportsector en Groningen als regionale (zaal)sporthoofdstad voorop.

Beleidslijn IV: 'Naar een duurzame toekomstbestendige stadsregio-economie'

Niet het behalen van maximaal financiële winst, maar betekenismaximalisatie is voor ons de drijfveer achter de lokale en regionale economie van Noord Nederland. Van de eenzijdige markteconomie naar een betekenis-economie die waarde creëert voor alle belanghebbenden in Stad & Regio.

We streven als partij naar maatschappelijke vooruitgang. Niet het zakelijke winststreven en het eigen belang maar het algemene belang van de gemeenschap staat voor ons centraal. Het welbevinden van allen gaat ons aan het hart. Economische groei is zeker geen doel op zich. In onze opvatting draait het in de economie om het dienen van belangen in plaats van het primair vervullen van (korte termijn behoeften. De onzichtbare hand van de markt is niet in staat gebleken voor ons allen de voorspelde economische voorspoed te leveren. De welvaartsgroei ging gepaard met toenemende ongelijkheid, maatschappelijk ongenoegen, overmatig individualisme en korte termijnstreven naar financiële winstmaximalisatie. Om van de teloorgang van allerlei ecologische waarden nog maar te zwijgen. Hoog tijd voor een nieuw sociaal-economisch stelsel met duurzame energie, *healthy ageing*, digitale innovatie en sociaal ondernemerschap als onderscheidende regionale bouwstenen. Van de lineaire markteconomie naar een circulaire betekenis-economie gericht op het creëren van waarde(n) voor alle belanghebbenden in Noord-Nederland.

Speerpunten

STEM

1. Veelzijdige sportloopbaan en bewegingsrijkdom voor schoolgaande jeugd

actielijnen:

- conform het ACLO -model ook voor leerlingen in en rondom schooltijd sport organiseren
- naast het verplichte bewegingsonderwijs voor alle 1-16 jarigen schoolsport activiteiten uitbreiden
- zwemdiploma A,B,C lessen als gratis onderdeel van het programma aanbod van de basisschool

2. Waarde(n)volle sportparticipatie van actieve ouderen

actielijnen:

- sport en spel activiteiten aanbod van clubs voor oudere deelnemers verruimen
- ouderen stimuleren om als supporters jeugd sportactiviteiten van (klein)kinderen te bezoeken
- senioren activeren om als vrijwilliger kleine klussen bij sportclubs te verrichten

3. Naar een tweebenige democratie

actielijnen:

- doelgericht kloof tussen leefwereld bewoners en beleidswereld bestuurders verkleinen
- actieve deelname van burgers in alle fasen van het gemeentelijk beleid stimuleren
- lokale democratie vernieuwen met vormen van binnengemeentelijk bestuur

4. Leeftijd- en beweegvriendelijke wijken, dorpen en buurten in heel Groningen

actielijnen:

- leeftijdsvriendelijk inrichten van wijken met veilige routes voor wandelen, hardlopen en fietsen
- speelplekken en laagdrempelige sportvoorzieningen voor jongeren dichtbij de woonomgeving
- positieve gezondheid en sociale veerkracht bevorderen van en met bewonersverbanden

5. Sporthoofdstad van Noord-Nederland

actielijnen:

- specifiek 'sport als doel' budget in verband met de herindeling substantieel verhogen
- integraal 'sport als middel' beleid rondom maatschappelijke vraagstukken vormgeven
- realiseren van talentontwikkelingscentrum voor kansrijke kernsporten

6. Toekomstbestendige betekenis economie in regio Noord-Nederland

actielijnen:

- werken aan een brede toekomstbestendige welvaart in stadsregio Groningen
- bevorderen van een economie die dienstbaar is aan maatschappelijke en ecologische doelstellingen
- investeren in nieuwe vormen van sociaal en coöperatief ondernemerschap